

Po absolvování 9 let* povinné školní docházky navazuje vzdělávání v ČR střední školou (SŠ). Hlavní rozdělení SŠ je na **obory s výučním listem a maturitní obory**.

Výuční list je osvědčení vystavené na závěr 3letého učebního oboru po složení závěrečných zkoušek – ty mají teoretickou a praktickou část.

Obory s výučním listem připravují absolventy na konkrétní řemesla (např. truhlář, kadeřník, kuchař–číšník). Toto vzdělání trvá obvykle **3 roky** a opravňuje absolventy k výkonu dané profese; v některých případech také k založení živnosti a podnikání v daném oboru. Výuka zahrnuje odborný výcvik (praxi) a typicky se střídá 1 týden praxe na pracovišti a 1 týden teoretické výuky ve škole. Tyto obory nabízejí **střední odborná učiliště (SOU)**.

Maturita je série státních zkoušek, jejichž úspěšným absolvováním je zakončeno střední vzdělání a **umožňuje další studium** na **jakékoli vysoké škole (VŠ)** nebo **vyšší odborné škole (VOŠ)**. Povinnou součástí zkoušek je vždy zkouška z českého jazyka a literatury, jednoho cizího jazyka a alespoň dvou dalších předmětů.

Maturitní vzdělání trvá obvykle **4 roky**. Dělí se na **všeobecné** – to nabízejí **gymnázia** – a na **střední odborné** – to nabízejí **střední odborné školy (SOŠ)**. Zatímco gymnázia jsou spíše obecnou přípravou na VŠ studium, SOŠ se už od začátku specializují a připravují studenty na práci nebo návazné VŠ/VOŠ studium v konkrétních oborech (s maturitou z gymnázia i ze SOŠ je ale možné hlásit se na jakýkoli VŠ obor). Druhů SOŠ je celá řada, např. zdravotnické školy, obchodní akademie, průmyslové a technické školy atd.

Maturitu je možné získat i po absolvování oboru zakončeného výučním listem. Slouží k tomu tzv. **nástavbové studium** – typicky 2 roky trvající navazující studium (např. obor podnikání) na učilišti.

* víceletá gymnázia a konzervatoře – Některé střední školy začínají už dříve v průběhu plnění 9 let povinné školní docházky ([viz list ZŠ](#)). Například 8letá gymnázia (po 5. třídě ZŠ) nebo 6letá gymnázia (po 7. třídě ZŠ). Podobně fungují také konzervatoře – umělecké školy, kde se studuje zejména hudba a tanec.

V rámci přijímacího řízení na maturitní obory se v 1. kole skládají jednotné [přijímací zkoušky](#).

Informace o dostupných oborech najdete na specializovaných portálech a na webech jednotlivých škol (viz odkazy níže). Všechny vzdělávací obory mají svůj unikátní kód (například: *Obchodní akademie 63-41-M/02*). Kód je důležitý při výběru oboru a vyplňování [přihlášky](#). Podle písmene v kódu snadno poznáte, o jaký typ vzdělání jde.

- * H – střední vzdělání s výučním listem (střední odborná učiliště - SOU).
- * L – úplné střední odborné vzdělání s maturitou – podobně jako u učebních oborů H studenti absolvují teoretickou výuku i odborný výcvik; studium je ale ukončeno maturitou.
- * K – všeobecné střední vzdělání s maturitou (gymnázia).
- * M – střední odborné školy (SOŠ) – odborné vzdělání s maturitou.

! Obory typu E jsou také obory s výučním listem, jde ale o nižší střední vzdělání = nižší kvalifikace a po jejich dokončení si nelze udělat nástavbu s maturitou. Obvykle trvají 2 nebo 3 roky a jsou určeny především uchazečům např. s mentální retardací nebo závažnými poruchami učení. Tyto obory proto důrazně nedoporučujeme mladým lidem, jejichž jediným handicapem je, že zatím neumějí dobře česky.

! Jedna škola může nabízet i více typů vzdělání (např. jak obory maturitní, tak i s výučním listem), a to i s podobným zaměřením.

UŽITEČNÉ ODKAZY:

- 🔗 Schéma stupňů vzdělání na webu META: <https://meta-ops.eu/cizinci-rodice-deti/jak-vam-muzeme-pomoc/>
- 🔗 Portál Infoabsolvent: www.infoabsolvent.cz
- 🔗 Portál <https://www.atlaskolstvi.cz/>

完成了 9 年的义务教育* 之后，学生们在捷克共和国继续上中学（SŠ）。中学主要分两种：**学徒的满师证书的专业和中学毕业证的专业。**

学徒的满师证书是 3 年的职业专业毕业时给予的证书，通过毕业考试签发的；该考试有理论和实践两部分。

学徒的满师证书的专业就把毕业生准备为了具体手工业（如木工、理发师、厨师或跑堂）。这种教学平时需要 3 年时间以及允许毕业生在该行业中工作，并在一些情况下也允许毕业生在该专业中创业。该教学也包括职业培训(实习)，以及平时一个星期在工作站实习和一个星期在学校里的理论教学在轮流。这些手工业专业是**职业中学（SOU）**提供的。

中学毕业考试是一系列国家考试，其成功的通过就代表中等教育的成功完成，并**允许在任何大学（VŠ）或高等专业学校（VOŠ）继续学习**。中学毕业考试的义务组成部分均为捷克语言和文学考试、一门外语和至少两个其他课程的考试。

用中学毕业考试完毕的教学平时需要 4 年时间。分两种：**普通的**（由**高级中学**提供）和**专业中等教育**（由**专业中学**提供/**SOŠ** 提供的）。高级中学更作为读大学总体准备班，专业中学就从开始准备学生为了他们的职业或者具体专业在相关后续的大学或高等专业学校继续学习（不过高级中学或专业中学毕业，就可以考任何大学专业）。专业中学的种类很多，如医疗中学、商业中学、工业和科技中学等。学徒的满师证书专业毕业后也可以继续学习获得中学毕业证。这是一般时间为两年在职业学校**后续专业学习**（比如具体创业专业）的作用。

* 多年制高级中学和音乐学院：有一些中学早一点，在满足 9 年义务教育的过程中就开始上了（见 [小学/ZŠ 页](#)）。如 8 年制高级中学（小学 5 年级后）和 6 年制高级中学（小学 7 年纪后）。专门学音乐或舞蹈的艺术学校如音乐学院也是这种制度。

具有中学毕业证的专业要在第一轮考统一的 [入学考试](#)。

有关可以什么专业的信息在专业网站和在各个学校的网页上都有(见下列链接)。所有专业都有其独特的编码(比如 *商业中学 63-41-M/02*)。选专业以及填 [报名表](#) 的时候，该编码很重要。根据编码的字母容易就看得出来是哪种教育。

- * H: 具有学徒满师证书的中等教育(职业中学/SOU)。
- * L: 具有中学毕业证的中等专业教育; 类似于以上 H 职业中学，学生们有理论课程和专业实践培训，但毕业时要通过中学毕业考试。
- * K: 具有中学毕业证的普通中学教育(gymnázium)。
- * M: 专业中学 (SOŠ): 具有中学毕业证的专业教育。

! E 类别的专业也是学徒满师证书的专业，不过是低一点的中等教育，这相当于资格低，其毕业后并无法在提供中学毕业证的后续中学继续学习。需要 2 至 3 年时间，并指定于智力迟钝或患有严重学习障碍的选手。对还没有掌握足够的捷克语水平的年轻人作为他们的唯一一个障碍，我们强烈不推荐这些专业。

! 一个学校也会提供多教育课程种类（比如具有中学毕业证的专业，同时也有学徒满师证书的专业）这些专业也会相似的学习方向。

有用的链接:

- 👁 META 网站上的教育级别图: <https://meta-ops.eu/cizinci-rodice-deti/jak-vam-muzeme-pomoc/>
- 👁 毕业生信息网: www.infoabsolvent.cz
- 👁 教育地图网: <https://www.atlaskolstvi.cz/>